

dens Drikfældighed, og kan saa Hustruen, selv om hun har begyndt Ægteskabet med den inderligste Kærlighed til Ægtefællen, vedblive at elske denne Mand? Nej, nej og atter nej; Agtelse og Kærlighed maa gaa Haand i Haand, og er Agtelsen borte, vil snart Kærligheden følge efter.

Og hvorledes gaar det saa: Kvinden ønsker intet hellere end at blive befriet for disse daglige Ulykker, Manden er hende kun en Plage, men en Plage, hun i Reglen ikke kan blive befriet for, før Døden kommer som Hjælper. Er hun rask og arbejdsdygtig, vil hun kunne ernære sig selv, men Børnene, som der jo sjældent fattes, kan hun ogsaa sørge for dem? Og kan, i Tilfælde af Skilsmisse fra Manden, hun ikke risikere at miste i det mindste nogle af Børnene. Manden kan gøre Fordring paa dem, og før hun helt og holdent vilde overlade disse til hans fordærlige Indflydelse, bliver hun i sit Slaveri, slider og slæber, dækker over Mandens Daarlighed, saa godt det lader sig gøre, altsammen for Børnenes Skyld.

Er hun af Næringssorger og al den anden Nød bleven svagelig, ja, saa har hun kun Fattighuset og det sorgelige Hjem at vælge imellem; ogsaa i dette Tilfælde vælger hun i Reglen det sidste, klyngende sig til det Haab, at det maaske kunde blive bedre, og at hun endnu skal faa lykkelige Dage, naar Manden blot kunde blive draget bort fra Værtshuset. Mange Exempler, sandfærdige, men sorgelige, kunde nævnes; men næsten alle har vist selv oplevet saadanne, saa jeg vil ikke dvæle herved.

Men dette vil jeg alvorligt og indtrængende lægge Kvinderne paa Sinde: gør al Eders Indflydelse gældende for at faa Mændene ind i Afholdsforeninger, benyt særlig Forlovelsestiden, da Manden jo gerne kun er tilbøjelig til at vise Lyssiderne, Skyggesiderne kommer frem senere ved det daglige Samliv. Men kan Kvinden i Ungdommen faa Manden til at ophøre med Brugen af Alkohol, vil han i de fleste Tilfælde ikke falde tilbage, da han snart mærker, at det udmærket kan undværes, og at han befinder sig langt bedre end den Gang, da Brændevin og bajersk Øl var ham en Nødvendighed; og da vil hun have udrettet en stor og velsignelsesrig Gerning, ikke alene først og fremmest for sig selv, men ogsaa for deres fremtidige Hjem, for Samfundet og for Fædrelandet.

Med disse Ord vil jeg til Slutning bede alle, og da særlig de unge Kvinder, at tage Sagen under Overvejelse, dernæst først selv gaa ind i en Afholdsforening, og saa senere faa Mændene med. Hvorledes hver enkelt skal bære sig ad for at opnaa et godt Resultat, er noget, enhver intelligent Kvinde bedst selv kender.

Vi har en stor Magt, lad os da bruge den i den gode Sags Tjeneste, lad os benytte alle Midler, der staa til vor Raadighed for at fremme *Afholdssagen*, det vil blive en Velsignelse for Samfundet, saa selv om vi ikke oplever at se alle Frugterne deraf, vil dog de Navne, der bar Sagen frem, med Taknemmelighed og Erkendtlighed blive mindet af kommende Slægter.

Nordisk Vennemøde om Kvinde- og Fredssagen

afholdes i København paa Sortedamslund den 15de og 16de Juni 1889.

Norske, svenske, finske og danske Rejsende, der vil deltage i de Verdenskongresser, som skal holdes i Paris den 23.—27. Juni om Fredssagen, og den 25.—29. om Kvindesagen (hvortil slutter sig et kun for Parlamentsmedlemmer aabent Møde den 29.—30. om international Voldgift) saavel som andre nordiske Meningsfæller, indbydes til at samles den 15.—16. Juni paa Sortedamslund, for at deltage i en forberedende Forhandling om de nævnte Kongressers Program:

A. Fredskongressens Program.

1. Om den internationale Voldgift i alle de Former og Anvendelser, som dens Grundsætning kan faa. Vedvarende Voldgiftstraktater imellem to eller flere Stater.
2. Anvendelse af Neutraliseringens Grundsætning paa Floder, Strømme, Kanaler til Skibsfart mellem Floder og Have, Sunde, Landomraader, Nationer o. s. v.
3. International Anvendelse af Forbundsgrundsætningen.
- 4a. Oprettelsen af Voldgiftshøjskoler ved Fredsselskabernes Initiativ.
- 4b. Indførelsen af Kursus i theoretisk og praktisk Voldgift ved Universiteter, Gymnasier, Lyceer, lærde og andre Skoler.
5. Ændringer i Folkeretten. Grundsætninger for en international Lovbog.
6. I Almindelighed Studier over, Undersøgelse af og Forhandling om de Midler og Forholdsregler, som efterhaanden imellem Nationerne vil kunne lade Retstilstanden afløse Krigstilstanden eller den væbnede Fred (Vaabenstilstanden) og tilsidst muliggøre Afvæbning.

B. Kvindesagkongressens Program.

I. Afdelingen for Historie.

Kvindernes Indflydelse og deres Virksomhed med Hensyn til de menneskelige Samfunds Fremskridt og Udvikling.

II. Afdelingen for Økonomi.

Om Kvindernes Arbejde og Løn i de forskellige Lande. Deres Udelukkelse fra og deres Adgang til fri Næringer.

III. Afdelingen for Moral.

Undersøgelse af Aarsagerne til Sædernes Forfald og Midlerne til at raade Bod derpaa.

IV. Afdelingen for Lovgivning.

Ændring af de Love, som er Skyld i Kvindens underordnede Stilling.

Lørdag den 15de Kl. 7 Eftermiddag aabnes Mødet. Spørgsmaalet: »Hvorledes bør nordiske Venner af Kvindesagen stille sig til Verdenskvindesagkongressens Program?» Indledes af Fru *Johanne Meyer*.

Søndag den 16de Kl. 5 Eftermiddag. Spørgsmaalet: »Hvorledes bør nordiske Fredsvenner stille sig til Verdensfredskongressens Program?» Indledes af Hr. *Fredrik Bajer*.

Hr. Cand. mag. *Jul. Schiøtt* holder Festtalen om den franske Revolutions Minde.